

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานและความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมความรู้และทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนดนตรีสากลในระดับประถมศึกษา การวัดผลประเมินผลด้านดนตรีสากลทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ประถมศึกษา จากวารสาร หนังสือ หลักสูตร แผนการสอน และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาการร่างแบบประเมินพฤติกรรมการเรียน แบบสำรวจความคิดเห็นจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ติดต่อโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

ขั้นลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 30 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. เลือกโรงเรียนใช้วิธีลุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ โดยใช้โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนห้องเรียนมากพอที่จะทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้บริหารและคณะครูส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ ตลอดจนเห็นความสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกโรงเรียนศรีอยุธยา

2. เลือกตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีสุ่มลากมา 1 ห้องเรียนจากห้องเรียนทั้งหมด 4 ห้องเรียน เพื่อใช้เป็นห้องเรียนในการทดลองสอน ห้องเรียนที่สุ่มลากได้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 32 คน แล้วเลือกนักเรียนจากห้องเรียนนี้เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีสุ่มลาก

ขั้นสร้างเครื่องมือ

1. แผนการล่อนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการร่างดังนี้

1.1 วิเคราะห์เนื้อหาเรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น ในแผนการล่อนที่ 6 วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 แล้วนำมาปรับปรุงและสัดเรียงเนื้อหาใหม่ให้มีลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก โดยอาศัยหลักการล่อนดนตรีของโคดาาย (Kodály) เนื้อหาทั้งหมดมี 4 เรื่อง คือ สงหะ ชื่อ และอัตราส่วนตัวโน้ต

ระดับเสียงโน้ตสากล	2	4
และอัตราส่วนตัวโน้ต	4	4

1.2 คัดเลือกบทเพลงที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กและเนื้อหากการล่อนเพื่อนำไปประกอบการเขียนแผนการล่อน จำนวน 10 เพลง โดยคัดเลือกจากบทเพลงร้องที่ปรากฏในแผนการล่อนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 บทเพลงวิทยุโรงเรียน (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2524) บทเพลงในหนังสือเพลงและโน้ตประกอบการล่อนระดับประถมศึกษา (วิรัช ชูสูงเนิน, 2520) และบทเพลงในหนังสือเพลงเพื่อพัฒนาการทางดนตรีสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา (วิญญู ทศพะประภา, 2526) การคัดเลือกบทเพลงร้องใช้แบบการวิเคราะห์เพลงร้องและเกณฑ์พิจารณาเพลงร้องของ ณรุทธิ์ ลูทธิจิตต์ (2531 ก) ซึ่งมีหลักเกณฑ์พอสรุปดังนี้

1.2.1 ลักษณะทำนอง มีช่วงกว้างของทำนองแคบ (ประมาณ C-C') การสัดเรียงของเสียงเรียงลำดับกัน บันไดเสียงประกอบด้วย 5 เสียง (pentatonic scale) แนวทำนองง่าย มีความไพเราะ และเป็นบทเพลงสั้น ๆ

1.2.2 ลักษณะสงหะ สงหะทำนองไม่ซับซ้อน อัตราสงหะคงที่ และง่าย ($\frac{2}{4}$ $\frac{4}{4}$) สงหะมีความเร็วปานกลาง

1.2.3 ลักษณะของการจัดเนื้อร้องกับแนวท่วงนอง จะมีลักษณะเนื้อร้องที่เติมกับแนวท่วงนอง ไม่มีการเอื้อน

ผลการวิเคราะห์และพิจารณาบทเพลงร้องตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่ามีบทเพลงที่มีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์การวิเคราะห์และพิจารณาบทเพลงร้องเพียง 1 เพลง คือ เพลงเมฆลอย ซึ่งเป็นบทเพลงที่ปรากฏในแผนการสอนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (กรมวิชาการ, 2521)

1.3 ผู้วิจัยปรับรับบทเพลงร้องเพิ่มเติมอีก 9 เพลง โดยผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ตามแบบวิเคราะห์เพลงร้องและเกณฑ์การพิจารณาเพลงร้องของ อนุรักษ์ ลูทธิจิตต์ หลังจากนั้นนำบทเพลงร้องทั้ง 9 เพลงไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ประกอบการเขียนแผนการสอนต่อไป บทเพลงร้องที่คัดเลือกและปรับรับขึ้นรวมทั้งหมด 10 เพลงนั้น ทุกเพลงมีท่วงนองอยู่ในบันไดเสียง C-do pentatonic เนื้อร้องบรรจุเนื้อเติมท่วงนองไม่มีเอื้อน และโครงสร้างทางดนตรีของบทเพลงร้องทุกเพลงมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับจุดเน้นของการสอนในแต่ละแผนการสอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อเพลง	อัตราจังหวะ	ความยาว (ห้องเพลง)	จุดเน้นของการสอน
1	เพลงพบกัณ	2 4	8	จังหวะตบ
2	เพลงเมฆैया	2 4	12	จังหวะเน้น
3	เพลงระบำลูกกบ	2 4	16	จังหวะหยุด
4	เพลงมาฟังดนตรี	2 4	16	โน้ตตัวดำ
5	เพลงนกเขาไพร	2 4	8	โน้ตตัวเขบีต 1 ชั้น
6	เพลงฟ้าล้วย	2 4	16	โน้ตตัวขาว

ลำดับที่	ชื่อเพลง	อัตราจังหวะ	ความยาว (ห้องเพลง)	จุดเน้นของการสอน
7	เพลงคิดถึงเธอ	2 4	12	ระดับเสียงโด เร มี
8	เพลงเมฆลอย *	2 4	8	ระดับเสียง โด เร มี โซล ลา
9	เพลงรถไฟ	2 4	8	อัตราจังหวะ 2 4
10	เพลงพายเรือ	4 4	8	อัตราจังหวะ 4 4

*บทเพลงที่ได้มาจากการคัดเลือก

1.4 สร้างแผนการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา
จำนวน 10 แผนใช้เวลาสอนแผนละ 3 คาบ (60 นาที) รวมทั้งหมด 30 คาบ แผนการสอน
มีลักษณะดังนี้

1.4.1 เนื้อหาในแผนการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการ
เรียนรู้ภาษากำหนดตามข้อ 1.1 ซึ่งมีเนื้อหาทั้งหมด 4 เรื่อง คือ จังหวะ ชื่อและอัตราส่วน
ตัวโน้ต ระดับเสียงโน้ตลากล และอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ $\frac{4}{4}$ ผู้วิจัยนำเนื้อหาทั้งหมดมาสร้างเป็น
แผนการสอนรวมทั้งหมด 10 แผน ทั้งนี้แต่ละแผนการสอนมีเนื้อหาสัมพันธ์และสอดคล้องกับบทเพลง
ร้องที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกและประพันธ์ขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการ สอนที่	เนื้อหา/เรื่อง	เพลงที่ใช้ประกอบใน แผนการสอน
1	สังหระ (1) - สังหระตบ สังหระทำนอง	เพลงพบกัน
2	สังหระ (2) - สังหระเน้น	เพลงเมาเขย่า
3	สังหระ (3) - สังหระหยุด	เพลงระบำลูกกบ
4	ชื่อและอัตราส่วนตัวโน้ต (1) - โน้ตตัวดำ (♯)	เพลงมาฟังดนตรี
5	ชื่อและอัตราส่วนตัวโน้ต (2) - โน้ตตัวเข้บิต 1 ชั้น (♯)	เพลงนกเขาไพร
6	ชื่อและอัตราส่วนตัวโน้ต (3) - โน้ตตัวขาว (♭)	เพลงฟ้าล้วย
7	ระดับเสียงโน้ตล่างกล (1) - โด เร มี และสัญญานมือ	เพลงคิดถึงเธอ
8	ระดับเสียงโน้ตล่างกล (1) - โด เร มี ซอล ลา (C-do pentatonic scale) และสัญญานมือ	เพลงเมฆลอย
9	อัตราสังหระ (1) - อัตราสังหระ $\frac{2}{4}$	เพลงรถไฟ
10	อัตราสังหระ (2) - อัตราสังหระ $\frac{4}{4}$	เพลงพายเรือ

1.4.2 ส่วนประกอบของแผนการสอนดนตรีล่างกลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา ในแต่ละแผนการสอนประกอบด้วย 6 ส่วน คือ

- 1.4.2.1 ความคิดรวบยอด
- 1.4.2.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 1.4.2.3 เนื้อหา
- 1.4.2.4 สื่อการเรียนการสอน
- 1.4.2.5 กิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.4.2.6 การวัดผลและประเมินผล

1.4.3 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีสำหรับนักเรียนโดย
กระบวนการเรียนรู้ภาษา ในแต่ละแผนการสอนประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการร้องเพลง
และกิจกรรมประกอบเพลงและ /หรือทบทวนความรู้เดิม

ขั้นสอน กิจกรรมการเรียนการสอน เน้นฝึกทักษะการฟัง
การพูด การอ่าน และการเขียน ตามลำดับ คือ

กิจกรรมการฟัง นักเรียนจะฟังเสียงของลักษณะสังหะ
ระดับเสียงและทำนองของดนตรีที่ครูกำหนดเพื่อฝึกให้มีความเข้าใจ แยกความแตกต่าง ความ
เหมือน ตลอดจนให้มีความคุ้นเคยและสามารถจดจำในรูปแบบสังหะและสามารถจดจำในรูปแบบ
สังหะ ระดับเสียง และทำนองนั้นได้

กิจกรรมการร้อง (พูด) นักเรียนจะเลียนแบบและ
ตอบสนองต่อเสียงดนตรีด้วยการร้องและการพูดตามรูปแบบของสังหะ ระดับเสียงและทำนอง
ของดนตรีตามที่ครูกำหนด นอกจากนี้ยังรวมถึงการเคลื่อนไหวและการเล่นเครื่องดนตรีด้วย
ซึ่งลักษณะกิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและรับรู้แนวคิดทางดนตรี ตลอดจนกล้าที่จะ
ตอบสนองในการแสดงออกต่อกิจกรรมทางดนตรีมากขึ้น

กิจกรรมการอ่าน นักเรียนอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีหรือ
สัญลักษณ์ที่สัมพันธ์กันแทนเสียงดนตรีตามแผนภูมิฝึกการอ่านและตามที่ครูกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนได้
เรียนรู้การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีและระบบสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเขียน นักเรียนจะฝึกเขียนเครื่องหมาย
สัญลักษณ์ทางดนตรีเพื่อเน้นให้ผู้เรียนได้คุ้นเคย มีความเข้าใจ และสามารถจดจำเครื่องหมาย
สัญลักษณ์ทางดนตรีได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นสรุป การสรุปเนื้อหาการสอนใช้เทคนิคการสกัดกิจกรรม
แบบต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น สันทนาการ กิจกรรมกลุ่ม การร้องเพลง ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละขั้นจะมีความต่อเนื่อง
สัมพันธ์กัน ในขั้นสอนกิจกรรมจะเรียงลำดับโดย เริ่มจากกิจกรรมการฟัง กิจกรรมการพูด

(ร้อง) กิจกรรมการอ่าน และกิจกรรมการเขียน กิจกรรมใดจะได้รับกำหนัดมากน้อย เพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาในแต่ละแผนการล่อน การฝึกกิจกรรมของนักเรียนมีทั้งการฝึกรายบุคคล รายกลุ่มย่อย และทั้งชั้นเรียน

1.4.4 ลีการล่อนที่ใช้ประกอบการล่อนตามแผนการล่อนดนตรีลากล ขึ้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา มีลักษณะ 2 ประเภท คือ ลีการล่อนที่ผู้วิสัยสร้างขึ้น และลีการล่อนล่ำเรีจรูป ลีการล่อนที่สร้างขึ้น ได้แก่ แผนภูมิเพลง จำนวน 11 แผ่น แผนภูมิแบบฝึกทักษะทางดนตรี จำนวน 23 แผ่น เกมต่าง ๆ จำนวน 11 ชุด กระจาดน แม่เหล็กขนาดเล็ก จำนวน 3 แผ่น กระจาดนแม่เหล็กขนาดใหญ่ จำนวน 1 แผ่น กระจาดน จำนวน 6 คู่ นอกจากนี้ยังมีบัตรคำสัญลักษณ์และเครื่องหมายทางดนตรี (ทำด้วยกระดาษแข็ง สำหรับติดแม่เหล็ก) ส่วนลีการล่อนล่ำเรีจรูป ได้แก่ คีบอร์ด (Keyboard) กลอง ฉิ่ง แทมบูริน (tambourin) เครื่องบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียงและ ตู้ลำโพง

1.4.5 การวัดผลและประเมินผลการล่อนตามแผนการล่อนดนตรีลากล ขึ้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา ใช้วิธีการสังเกตจากการแสดงผลงานของนักเรียนที่ ครมอบหมาย การตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูกำหนด การ ตรวจแบบฝึกหัด ฯลฯ เป็นต้น

1.5 นำแผนการล่อนที่สร้างขึ้นและบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้น ประกอบแผนการ ล่อนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการล่อนดนตรีลากลระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบล่ำดับ ขึ้นตอนการล่อน ความถูกต้องของเนื้อหา และกิจกรรมการล่อน ความเหมาะสมและถูกต้อง ของบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ พร้อมกับสร้าง ลีประกอบแผนการล่อน

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีลากลขึ้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการล่ำดังนี้

2.1 ล่ำสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตามจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมในแผนการล่อน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาดนตรีลากลขึ้นพื้นฐานที่ใช้ในการวิสัย จำนวน 1 ชุด ข้อล่ำมีประมาณ 55 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

2.1.1 ตอนที่ 1 ทดสอบด้านการฟัง โดยฟังเสียงจากเทปบันทึกเสียงดนตรีด้วยเสียงเปียโน จำนวน 15 ข้อ

2.1.2 ตอนที่ 2 ทดสอบความรู้ด้านเนื้อหา จำนวน 40 ข้อ

2.2 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาแก้ไขให้เหมาะสม

2.3 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนศรีอยุธยา ที่เคยเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานมาแล้ว จำนวน 30 คน และนำมาตรวจวิเคราะห์เป็นรายข้อเพื่อคำนวณหาระดับความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 33% แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าระดับความยากง่ายตั้งแต่ .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าวิเคราะห์ได้แบบทดสอบจริงที่มีค่าระดับความยากง่ายระหว่าง .25 - .80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .90 จำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น

2.3.1 ตอนที่ 1 ทดสอบด้านการฟังเสียงดนตรี จำนวน 10 ข้อ

2.3.2 ตอนที่ 2 ทดสอบความรู้ด้านเนื้อหา จำนวน 30 ข้อ

สูตร การหาระดับความยาก (level of difficulty) ของแบบทดสอบใช้สูตรของ จอห์นสัน (Johnson) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ของแบบทดสอบใช้สูตรของ ไฟน์ดลีย์ (Finely) ดังนี้ (ประคองกรรมสูตร, 2528)

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$\text{และ } D = \frac{R_U - R_L}{f}$$

$$P = \text{ค่าระดับความยาก}$$

$$D = \text{ค่าอำนาจจำแนก}$$

$$R_U = \text{จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

$$R_L = \text{จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก}$$

$$f = \text{จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม ซึ่งต้องมีจำนวนเท่ากัน}$$

2.4 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จากข้อ 2.3 จำนวน 40 ข้อ ไปทำการทดลองอีกครั้งกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนศรีอยุธยาวิทยาลัยกลุ่มใหม่ที่เคยเรียนดนตรี ล่ากลชิ้นพื้นฐานมาแล้ว จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ 0.78

สูตร การหาความเที่ยง (reliability) ของแบบทดสอบ ใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson Reliability) ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2528)

$$K-R_{20} : r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left| 1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right|$$

เมื่อ r_{xx} = สัมประสิทธิ์ความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

$\sum pq$ = ผลรวมของผลคูณของสัดส่วนของผู้ตอบถูกและตอบผิด

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้สอบ

$$= \frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N} \right)^2$$

3. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมการเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ การฟัง การร้อง (พูด) การอ่าน และการเขียน ตามลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีล่ากลชิ้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ภาษา แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ตัวเลือก คือ "ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง ไม่มี" การประเมินเป็นการประเมินพฤติกรรมการเรียนโดยส่วนรวมทั้งชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงนำเกณฑ์การประเมินลักษณะพฤติกรรมล่ากลชิ้นในงานวิจัยของ กิตานา แคมมณี และคณะ (2528) มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การประเมินโดยกำหนดดังนี้

ดีมาก หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสมได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ดี หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน ถูกต้อง และ
เหมาะสมได้ร้อยละ 60-69 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

พอใช้ หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน ถูกต้อง
และเหมาะสมได้ร้อยละ 50-59 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ปรับปรุง หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน ถูกต้อง
และเหมาะสมได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ไม่มี หมายถึง ไม่มีนักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นเลย

3.2 นำแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน
3 ท่านตรวจสอบภาษาและความตรงเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

4. แบบสำรวจความคิดเห็น มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นครอบคลุมความรู้สึกและความคิดเห็นของ
นักเรียนที่มีต่อการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษา โดยแบ่งเป็น 3 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 2 ตัวเลือก คือ "เห็นด้วย"
"ไม่เห็นด้วย" สำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนในลักษณะทั่วไป จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบเลือกกิจกรรมและตอบเห็นผลที่เลือกอย่างอิสระ
ตามความคิดเห็น 4 ตัวเลือก คือ "มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด" สำรวจความคิดเห็น
ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน คือ กิจกรรมการฟัง กิจกรรม
การร้อง (พูด) กิจกรรมการอ่าน และกิจกรรมการเขียน รายการสำรวจความคิดเห็นมีทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ตัวเลือก คือ "มากที่สุด
มาก น้อย และน้อยที่สุด" สำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อยกเพลงร้องที่ครูนำมาสอน
จำนวน 10 เพลง

4.2 นำแบบสำรวจความคิดเห็นที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน
ตรวจสอบภาษาและความตรง แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นตอนการทดลองและรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการสอนตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2533 จำนวน 30 คน ตามแผนการสอนดนตรีล่างกลั่นพื้นฐาน โดยกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการสอนในเวลาเรียนตามปกติทุกวันพฤหัสบดี เวลา 10.30 - 11.30 น. ตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2534 ถึงวันที่ 13 มีนาคม 2534 แผนการสอนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ (60 นาที) รวมการดำเนินการสอนทั้งหมด 10 ครั้ง

2. ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยกำหนดให้นางสาว จุไรรัตน์ มหิทธิบุรินทร์ ครูผู้สอนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ของโรงเรียนศรีอยุธยา เป็นผู้ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในขณะที่ผู้วิจัยดำเนินการสอนตัวอย่างประชากรตามข้อ 1 เรื่องละ 1 ครั้ง รวมทั้งหมด 4 ครั้งคือ

ครั้งที่ 1 วันพฤหัสบดีที่ 10 มกราคม พ.ศ.2534 เวลา 10.30-11.30 น.

ครั้งที่ 2 วันพฤหัสบดีที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534 เวลา 10.30-11.30 น.

ครั้งที่ 3 วันพฤหัสบดีที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534 เวลา 10.30-11.30 น.

ครั้งที่ 4 วันพฤหัสบดีที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2534 เวลา 10.30-11.30 น.

3. สสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนตามแบบสำรวจความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากดำเนินการสอนตามข้อ 1 สิ้นสุดลง โดยผู้วิจัยดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนในวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2534 เวลา 12.30-13.30 น.

4. ดำเนินการทดสอบตัวอย่างประชากรด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีล่างกลั่นพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ภายหลังจากการสอนตามข้อ 1 สิ้นสุดลง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบตัวอย่างประชากรในวันศุกร์ที่ 15 มีนาคม พ.ศ.2534 เวลา 13.30-14.30 น.

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบค่าความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีล่างกลั่นพื้นฐานโดยกระบวนการเรียนรู้ภาษาของกลุ่มตัวอย่างประชากรกับเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนที่กำหนดในสมมติฐานการวิจัย โดยการทดสอบค่าที (t-test) (บุญธรรม
กิจปรตากรุทธ์, 2531)

$$t = \frac{\bar{X} - a}{S/\sqrt{n}}$$

$\bar{X}$ = คะแนนมัธยฐาน เลขคณิตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสำกลชั้น
พื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n = จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 (จำนวน 30 คน)

a = คะแนน $\bar{X}$ ที่คาดหวัง (ร้อยละ 60)

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมการเรียนและการสำรวจความ
คิดเห็นที่มีต่อการสอนของตัวอย่างประชากรโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
(Percentage)

ขั้นสรุปผลการวิจัย

ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะเป็นตารางและความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย